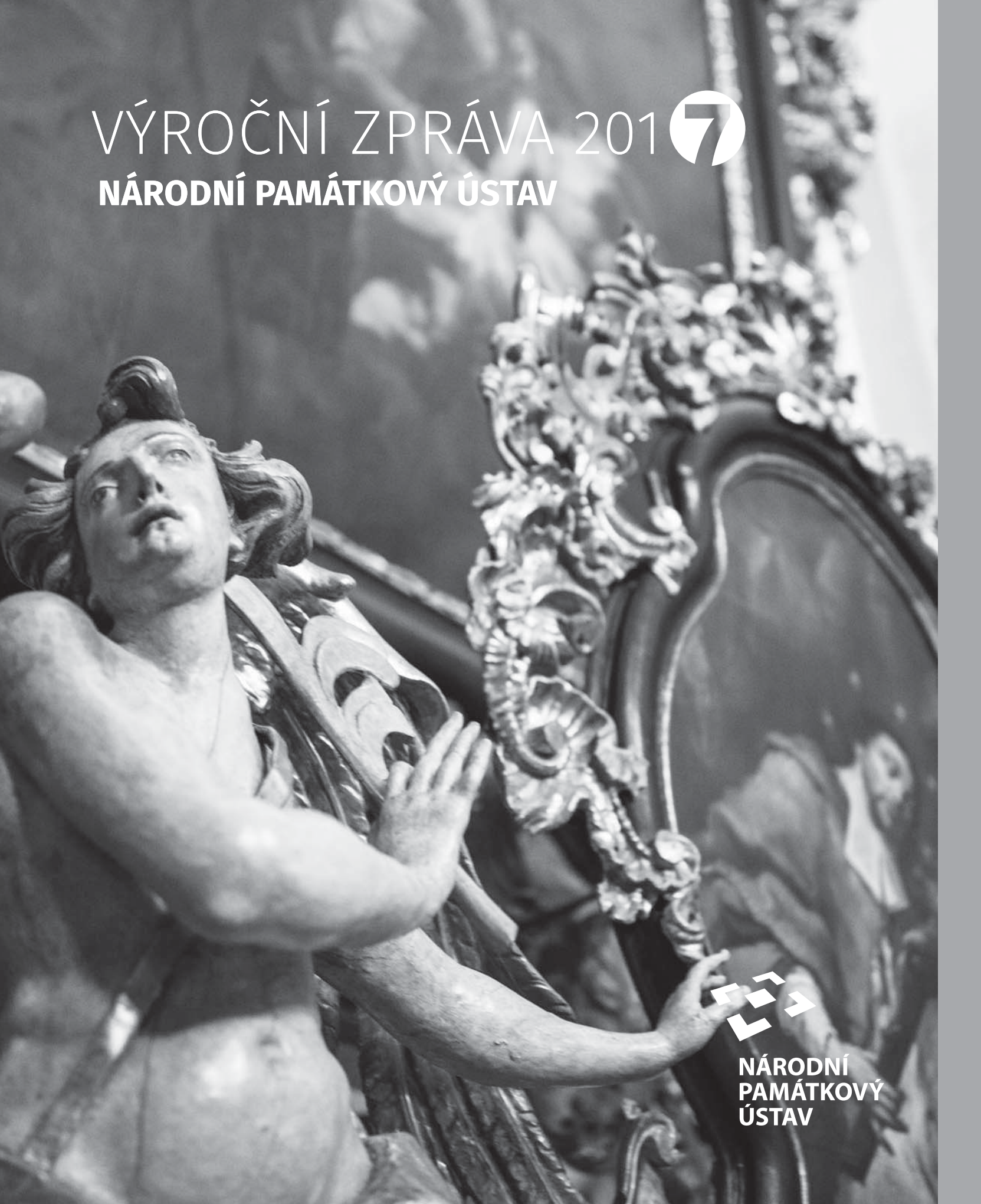


VÝROČNÍ ZPRÁVA 2017

NÁRODNÍ PAMÁTKOVÝ ÚSTAV



NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

Obsah

O Národním památkovém ústavu	1
Hospodaření	6
Projekty financované z evropských zdrojů	12
Obnovy památek z programu SMVS	15
Finanční prostředky NPÚ alokované na záchranné archeologické výzkumy	16
Vědecko-výzkumná činnost	19
Jednotlivá pracoviště	27
Generální ředitelství	30
Územní odborné pracoviště v Praze	32
Územní odborné pracoviště středních Čech v Praze	34
Územní odborné pracoviště v Českých Budějovicích	36
Územní odborné pracoviště v Plzni	38
Územní odborné pracoviště v Lokti	39
Územní odborné pracoviště v Ústí nad Labem	40
Územní odborné pracoviště v Liberci	42
Územní odborné pracoviště v Josefově	44
Územní odborné pracoviště v Pardubicích	45
Územní odborné pracoviště v Telči	46
Územní odborné pracoviště v Brně	48
Územní odborné pracoviště v Olomouci	51
Územní odborné pracoviště v Kroměříži	53
Územní odborné pracoviště v Ostravě	56
Územní památková správa v Praze	59
Územní památková správa v Českých Budějovicích	61
Územní památková správa na Sychrově	63
Územní památková správa v Kroměříži	65
Souhrnné přehledy	67

Nejvýznamnější výzkumy

Mezi nejvýznamnějšími výzkumy hrazenými z finančních prostředků na ZAV lze jmenovat archeologický výzkum barokní záchodové jímky v ambitu prelatury kláštera v Plasích, ve které bylo odhaleno velké množství unikátně dochovaných nálezů, například pozůstatky textilu, skleněné nádoby, dřevěné konstrukce a torzo dřevěné figurky.



Těžení sedimentu barokní záchodové jímky v ambitu prelatury v Plasích

V roce 2017 byl ze ZAV financován také výzkum na Vlčí hoře u Bílence (okres Louny, Ústecký kraj), během kterého byly zdokumentovány situace poničené při nelegálních detektorových průzkumech a při erozních procesech.

Se souhlasem zřizovatele bylo do financování zařazeno i řešení následků tragické události, kterou je vyhoření filiálního kostela Božského těla z 16. století v Gutech. Zde jsou naplánované tři fáze záchranného archeologického výzkumu a operativní dokumentace v místě (průzkum a odstranění požářiště, sondážní výzkum v prostoru věže, lodí, presbytáře a sakristie, průzkum a dokumentace základů včetně odstranění recentních konstrukcí).

Záchranný předstihový archeologický výzkum Zámeckého rybníka pod hradem Frýdlant zdokumentoval unikátní situace vpustí, výpustí a rybníčního dna. Během komplexního výzkumu byly odebrány vzorky, které byly následně vyhodnoceny přírodovědnými metodami. Výsledky takto pojatého výzkumu lze považovat v širokém měřítku za zásadní.

Lze konstatovat, že prostředky vyčleněné na ZAV byly využity v souladu se záměrem zřizovatele ve prospěch péče o památkový fond archeologické povahy. Realizované výzkumy, často ve spolupráci s jinými organizacemi oprávněnými k provádění archeologických výzkumů, byly provedeny na velmi kvalitní úrovni a znamenají přínos, nejen co se konkrétních zisků artefaktů a dokumentací jejich nálezových situací týká. Zásadní položkou je možnost na základě výsledků včas provedených archeologických výzkumů upravit vlastní realizační dokumentaci jednotlivých staveb ve prospěch zachování archeologických terénů in situ, tedy v zemi.



Územní odborné pracoviště v Plzni

Kontakt

ředitel: Ing. arch. Jan Kaigl, Ph. D. (do 27. 6. 2017)

Mgr. Petr Sokol (od 1. 7. 2017)

Prešovská 7

306 37 Plzeň

tel.: 377 360 921, 724 663 697

e-mail: sekretariat.plzen@npu.cz

www.npu.cz/uop-plzen

Poradní orgány ředitele

Komise pro program restaurování

Komise pro stavební památkové programy

Krajská archeologická komise

Památková rada

Redakční rada

Regionální hodnotitelská komise

Škodní komise

Stěžejní aktivity pracoviště v roce 2017

Prezentační činnost

Putovní výstava Zlatý věk obor – z historie obornictví v Čechách

Výstava instalovaná postupně na zámcích Chudenice, Kozel a Horšovský Týn představila obory v Čechách a na Moravě, historii obor a obornictví ve světě i v českých zemích a dobové lovecké techniky. Výstavu doprovázely odborné přednášky.

Fotografická výstava o kostele v Čečovicích

V květnu byla v domě U Zlatého slunce v Plzni, sídle plzeňského pracoviště Národního památkového ústavu, instalována výstava archivních i nových fotografií kostela v Čečovicích. Jde o gotickou stavbu z doby kolem roku 1364 a národní kulturní památku, významnou i ve střeoevropském kontextu. Lze ji hodnotit jako přímý import z ciziny, odvozený z bohatého architektonického tvarosloví katedrál v oblastech podél řeky Rýna. Zprostředkující uměleckou úlohu sehrála podle všeho stavební huť katedrály v Řezně.

Archeologické výzkumy

Výzkum barokní záchodové jímky v Plasích

V budově prelatury někdejšího kláštera v Plasích se zachovala barokní záchodová jímka elipsovitého půdorysu zhruba 3,5 × 2,3 m a hluboká 9 m. Svému původnímu účelu sloužila přibližně v období let 1700–1850. Potom byla zasypána. Z hloubky 8–9 m byl exkavován a následně proplaven přes síta sediment o objemu asi 6,5 m³. Získány byly stovky artefaktů, i z organických materiálů (textilie, usně, papír, dřevo, botanika), a předmětů malých rozměrů (dopisní pečeti).

Publikační činnost

Památky západních Čech

Studie v 6. svazku publikace pro hmotné kulturní dědictví a památkovou péči v západních Čechách se zabývají historickou ikonografií zámku Kaceřov, vznikem vnitřního vybavení kostela v Nicově a dějinami zámku ve Velkých Dvorcích, vsi Ostrovec a usedlosti čp. 7 ve Vysočanech u Ovesných Kladrub. Formou zpráv se lze seznámit s kralovickými matrikami v 18. století, sepulkrálními památkami v areálu kostela v Malém Boru a s hotelem Slovan (Waldek) v Plzni. Recenze se týká monografie o Hanuši Zápaloši.

Přehled publikační činnosti zaměstnanců za rok 2017

A. Černá a kol.: **Interpretace fotografie z hlediska obsažených obrazových informací.**

A. Černá a kol.: **Jednotná popisná a obrazová dokumentace historického fotografického materiálu v kontextu používaných elektronických systémů v příspěvkových organizacích MK ČR.**

J. Kaigl: **Čečovice, Kostel sv. Mikuláše, Národní kulturní památka.**

T. Karel – A. Kratochvílová: **Nález roubené konstrukce pozdně gotického domu ve Stříbře (Ruská, čp. 305).**

T. Karel – M. Waldmannová:

Příspěvek k poznání středověké zástavby okolí tzv. královské kaple kláštera Plasy.

F. Kasl – P. Sokol: **Zaniklá ves u Zábělé (okr. Plzeň-město), Využití leteckého skenování pro rekonstrukci středověké kulturní krajiny.**

V. Kovařík: **Tři zaniklé barokní sochařské památky na Kladensku a Slánsku – Slaný, Zvoleněves, Koleč.**

L. Kovaříková: **Módní vlivy a symbolika kostýmních prvků ve scénách tzv. Vyšebrodského cyklu.**

V. Pilná: **Známá stříhová řešení lucemburského období a jejich experimentální užití.**

P. Sokol: **Šibenice jako součást kulturní krajiny raného novověku.**

T. Štumbauer: **Shrnutí poznatků komplexního výzkumu genealogického vývodu Leopolda hraběte z Klenové a Janovic z mobiliárního fondu zámku Kozel.**

D. Tuma: **Schwarzenberská lovecká zařízení.**

D. Tuma – V. Červenka: **Sepulkrální památky v areálu kostela v Malém Boru na Horažďovicku.**

Čtěte také v první části:

Mezinárodní den archeologie (str. 16)

České Budějovice – nám. Přemysla Otokara II. čp. 121/34 (měštanský dům)
České Budějovice – nám. Přemysla Otokara II. čp. 8 (měštanský dům)
České Budějovice – Senovážné nám. čp. 239 (Vyšebrodský dům)
Český Krumlov – Fričkův dvůr čp. 7
Český Krumlov – Latrán čp. 40 (měštanský dům)
Český Krumlov – Panská čp. 18 (měštanský dům)
Holašovice – kovárna vedle čp. 23
Horní Třebonín – venkovská usedlost čp. 1
Kamenný Újezd – fara čp. 21
Komárov – zemědělská usedlost čp. 5
Komařice – zámek čp. 1
Mladá Vožice – zámek (brána zámecké zahrady)
Nové Hrady – západní věž hradu
Opařany – bývalá jezuitská rezidence (ohradní zeď)
Písek – Alšovo nám. čp. 75–77
Pištín – venkovská usedlost čp. 5
Stádlec – bývalá synagoga čp. 109
Třeboň – bývalá radnice čp. 1
Vyšší Brod – domek čp. 24 v ulici 5. května

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVIŠTĚ V PLZNI

Operativní průzkumy a dokumentace

Buček – Dolní Rabasův mlýn (obytná budova s mlýnicí)
Bystřice nad Úhlavou – zámek (dvorní fasády)
Dolany – tvrz (fasády západního křídla)
Domažlice – Žižkova ul. čp. 23
Horažďovice – zámek (východní fasáda východního křídla)
Horšovský Týn – severní úsek městských hradeb
Hubenov – zámeček a jižní křídlo v hospodářském dvoře
Chocenice – dům čp. 92 (fasády)
Kašperské Hory – dům čp. 18
Milavče – kaple Nejsvětější Trojice
Mirošov – zámek (interiéry severního křídla)
Nebřeziny – tzv. panský dům (fasády)
Opálka – areál tvrze (hospodářské budovy)
Planá – areál zámku (budova na st. p. č. 264)
Plzeň – Husova ul. čp. 314 (fara Sboru Karla Farského)
Plzeň – Skrétova ul. 748/24 (byt č. 3, okna)
Strážov na Šumavě – radnice čp. 74 (krov)
Stříbro – dům čp. 14
Šitboř – zřícenina kostela
Švihov – hrad (jižní část západní parkánové hradby)

Vidzín – kostel sv. Jakuba (fasády)
Zálesí – zřícenina hradu Skála

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVIŠTĚ V LOKTI

Operativní průzkumy a dokumentace

Bečov nad Teplou – nádraží
Františkovy Lázně – kolonáda
Cheb – čp. 415, 501
Karlovy Vary – čp. 358
Lázně Kynžvart – lesní kaple, sklípek v zámeckém parku
Loket – čp. 101
Podštěly – kaple
Sokolov – zámek
Šindelová – vysoká pec
Teplá – klášter
Toužim – hrad

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVIŠTĚ V ÚSTÍ NAD LABEM

Stavebněhistorické průzkumy

Háj u Loučné pod Klínovcem – vápenka
Libochovice – zámek čp. 1 (I. etapa – krov)
Počeplice – sýpka s bránou (solnice) na p.č. 46/2
Žatec – klášter kapucínů čp. 299 (I. etapa)

Operativní průzkumy a dokumentace

Budyně nad Ohří – dům čp. 158 (dokumentace před demolicí)
Charvatce – hřbitovní kaple sv. Prokopa (dokumentace podlah lodí a presbytáře před jejich odstraněním)
Jezeří SZ – jihovýchodní zahradní terasa
Jezeří – dokumentace vytápěcího systému zámku (I. etapa)
Krupka – čp. 82 (průzkum a dokumentace nově zpřístupněných a objevených sklepů a dvora)
Libochovice – zámek čp. 1 (poruchy korunní římsy)
Litoměřice – čp. 240/12b (přeložení schodiště do podstřeší)
Terežín – dům čp. 358 (dokumentace před demolicí)
Zahořany – boží muka na p.č. 157/4
Zahořany – výklenková kaple na p.č. 655
Zahořany – zámek čp. 1 (jižní fasáda jižního křídla zámku)

Projektová dokumentace

Počeplice – sýpka s bránou (solnice) na p.č. 46/2 (stavební zaměření)

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVIŠTĚ V LIBERCI

Operativní průzkumy a dokumentace

Arnoltice – barokní most
Bezděz hrad – odkrytý sklep v SZ nároží obdélného objektu
Bezděz hrad – severní manský palác (I. etapa dílčího SHP)

Počet archeologických akcí

PRACOVNÍSTĚ NPÚ	Dohled	Záchranný archeologický výzkum	Archeologická akce	Nedestruktivní průzkum	Celkem
ÚOP v Praze	15	33	0	0	48
ÚOP středních Čech v Praze	7	0	5	0	12
ÚOP v Českých Budějovicích	3	4	0	0	7
ÚOP v Plzni	5	6	0	3	14
ÚOP v Lokti	0	13	0	0	13
ÚOP v Ústí nad Labem	15	2	0	0	17
ÚOP v Liberci	5	4	0	0	9
ÚOP v Josefově	0	0	0	0	0
ÚOP v Pardubicích	0	0	0	0	0
ÚOP v Telči	0	4	0	0	4
ÚOP v Brně	2	18	0	0	20
ÚOP v Olomouci	42	10	0	4	56
ÚOP v Kroměříži	1	0	0	0	1
ÚOP v Ostravě	94	45	0	0	139
ÚPS na Sychrově	5	4	0	0	9
Celkem	194	143	5	7	349

Seznam objektů ve správě NPÚ

Praha	Typ objektu	Telefon	Web
Zahrady pod Pražským hradem	zahrady	257 148 817	www.palacove-zahrady.cz
Středočeský kraj			
Březnice	zámek	318 682 179	www.zamek-breznice.cz
Hamousův statek ve Zbečně	statek	724 980 456	www.zbecno.cz
Hořovice	zámek	311 512 479	www.zamek-horovice.cz
Karlštejn	hrad	311 681 617	www.hradkarlstejn.cz
Konopiště	zámek	317 721 366	www.zamek-konopiste.cz
Krakovec	hrad	313 549 302	www.hrad-krakovec.cz
Křivoklát	hrad	313 558 440	www.krivoklat.cz
Mnichovo Hradiště	zámek	326 773 098	www.mnichovo-hradiste.cz
Mníšek pod Brdy	zámek	318 590 261	www.zamek-mnisek.cz
Sázava	klášter	327 321 177	www.klaster-sazava.cz
Točnick	hrad	311 533 202	www.hrad-tocnik.cz
Veltrusy	zámek	315 781 146	www.zamek-veltrusy.cz
Žleby	zámek	327 398 121	www.zamek-zleby.cz
Žebrák	hrad	311 533 202	www.hrad-zebrak.cz
Ústecký kraj			
Benešov nad Ploučnicí	zámek	412 586 795	www.zamek-benesov.cz
Doksany	zámek	416 861 143	www.zamek-doksany.cz
Duchcov	zámek	417 835 301	www.zamek-duchcov.cz

Dotační programy Ministerstva kultury

Ministerstvo kultury nabízí několik dotačních programů na obnovu kulturních památek podle § 16 odst. 2 zákona o státní památkové péči, které mohou využít vlastníci kulturních památek při jejich obnově. K přihlášeným projektům dává své stanovisko i Národní památkový ústav. V roce 2017 tak bylo vydáno například 248 vyjádření pro akce schválené v Programu záchrany architektonického dědictví a 305 vyjádření k Havarijnímu programu. Následující tabulka uvádí přehled vybraných dotačních programů MK a výši příspěvků, přidělených na obnovu památek v návaznosti na vyjádření jednotlivých pracovišť NPÚ v roce 2017 (údaje jsou v tis. Kč).

Pracoviště NPÚ	Havarijní program	Program záchrany architektonického dědictví	Program regenerace městských památkových rezervací a zón	Program péče o vesnické památkové rezervace a zóny a krajinné památkové zóny	Program restaurování	Program Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností	Celkem
ÚOP v Praze	2 550	6 750	2 971	740	1 930	0	14 941
ÚOP středních Čech v Praze	10 373	39 925	15 439	5 801	2 586	20 190	94 314
ÚOP v Českých Budějovicích	8 662	23 785	21 944	6 250	2 599	17 215	80 455
ÚOP v Plzni	7 321	26 280	6 763	6 488	2 520	13 332	62 704
ÚOP v Lokti	2 719	22 220	16 262	1 695	1 760	4 568	49 224
ÚOP v Ústí nad Labem	8 984	25 580	14 024	3 355	2 167	12 980	67 090
ÚOP v Liberci	5 867	8 750	8 050	3 842	1 930	7 444	35 883
ÚOP v Josefově	6 200	14 200	20 345	1 800	2 382	12 823	57 750
ÚOP v Pardubicích	3 070	12 780	23 008	470	1 812	6 637	47 777
ÚOP v Telči	5 450	12 150	20 164	882	1 563	10 440	50 649
ÚOP v Brně	9 834	18 550	13 772	1 615	2 135	17 718	63 624
ÚOP v Olomouci	4 825	6 700	9 711	1 200	1 828	7 178	31 442
ÚOP v Kroměříži	3 285	4 500	12 131	440	1 885	6 596	28 837
ÚOP v Ostravě	4 868	7 695	11 476	1 070	2 829	6 238	34 176
ÚPS na Sychrově	2 239	0	0	0	350	0	2 589